

Tatabánya Megyei Jogú Város József Attila Megyei és Városi Könyvtár munkabeszámolója

2021

— "Nyitottak vagyunk" —

JÓZSEF ATTILA
MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR
TATABÁNYA

Tatabánya, 2022. 02.09.

Készítette: Mikolasek Zsófia, igazgató

1. Rövid összefoglaló

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

A 2021-es év munkáját két dolog határozta meg: 2 év szórányszolgáltatás után a Modern Városok Program keretében megújult új könyvtárunkat vehettük birtokunkba, és lakhattuk be, május 28-án pedig az olvasók számára is megnyithattuk kapuinkat. Ez a tény mindenféleképpen örömteli. A másik meghatározó tényező a pandémia volt, hiszen 5 hónapon keresztül a könyvtár ajtajai zárva voltak az olvasók előtt. Eddig az időpontig a fapados könyvtári szolgáltatásokat tudtuk olvasóink számára biztosítani, és a járvány harmadik hullámában volt olyan időszak, amikor ezeket is fel kellett függeszteni. A fenti tények nagymértékben befolyásolták könyvtárhasználati mutatóinkat. Ennek ellenére 2021-ben 507 olvasóval több iratkozott be vagy regisztrált könyvtárunkban, mint 2020-ban. Ebben az évben már több beiratkozási akciót is le tudtunk bonyolítani annak érdekében, hogy emeljük taglétszámunkat. A kölcsönzött dokumentumok száma 30 %-os emelkedést mutat a 2020-as adathoz képest.

A május végi hivatalos megnyitónkat követően kezdtek visszatérni olvasóink. Előadásokat, foglalkozásokat, szakmai képzéseket, találkozót szerveztünk, tartottunk, élővé téve könyvtárunkat. Az új könyvtárunkat érdeklődőknek számos alkalommal könyvtárbemutatót, idegenvezetést tartottunk, valamint megnyitottuk tereinket a kisközösségek felé

b. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

A nyitás nemcsak új tereket és bútorokat eredményezett, hanem számos innovatív megoldást is: állományvédelmi kapuk, RFID tagek, pénztárgép, bankkártya terminál, könyvbox, önkölcsönző automaták, új olvasójegyek, különböző szennerek, 3D nyomtató, 0-24 órás könyvtárhasználat lehetősége.

Innovatív lépésként megalakítottuk az osztályokon átívelő zöld-, digitális- és minőségirányítási csoportot.

Több civil szervezettel, alapítvánnyal együttműködési megállapodást szorgalmaztunk. Az év végén megvásároltuk a CloudLibrary platformot, mely 2022-ben lehetőséget nyújt arra, hogy beindítsuk az e-book kölcsönzést.

c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Pozitív: Az új könyvtárépület, pályázati munka, új partnerek, munkatársi elhivatottság

Negatív: Bérek, a beteg illetve karanténban lévők helyettesítése, az új szerver nehézkes beszerzése

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Fő stratégiai célunk a 2017-2022-es időszakban az új könyvtárépület felépítése és használatba vétele volt, ezt megtettük. Konkrét céljaink:

I. A szolgáltatásfejlesztés: a helyismereti szolgáltatások és az online szolgáltatások fejlesztése. Mindkét téren értünk el előrelépést: Podcast beszélgetéseket, online irodalomórákat szerveztünk, helyismereti gyűjteményünk egy részét digitalizáltuk.

II. Humán erőforrás-fejlesztés: belső képzéseket, csapatépítést szerveztünk, bátorítottuk kollégáinkat a továbbképzéseken való részvételre

III. Közösségi tervezés: A programszervezés, a kisközösségekkel való együttműködés ebben az évben kimagasló volt.

IV. Élő kapcsolatok kialakítása: új partneri kapcsolatokat létesítettünk, erősítettük kapcsolatunkat a fenntartóval és a sajtóval

V. Az olvasási szokások fejlesztése: Olvasóklub., irodalomterápia színesítette kínálatunkat. A gyermekek számára komplex olvasóvá nevelő programot dolgoztunk ki.

VI. Digitális kompetenciafejlesztés: E-learning tananyagokat fejlesztettünk

VII: Kulturális alapellátás kiterjesztése a hátrányos helyzetűek számára: kisközösségeiket fogadtuk a könyvtárban, igényeiknek elébe mentünk, esélyegyenlőségi referenst nevezünk ki.

b. a pályázati tevékenységtámogatás-e a stratégiai célok teljesülését

I. A szolgáltatásfejlesztés:

- Helyismereti tábor: 683 400 Ft
- muzeális dokumentumok restaurálása: 835 200 Ft

II. Humán erőforrás-fejlesztés:

- Moodle tananyag készítése a Textlib használatáról: 500 000 Ft

- Könyvtáratomatizálás konferencia: 800 000 Ft ODR konferencia: 646 740 Ft
- Stratégiai tervezés a megváltozott könyvtárhasználat tükrében: 1 390 500 Ft
- Robotok a könyvtárban továbbképzés: 500 000 Ft

III. Közösségi tervezés:

- Van valami Filmklub: 600 000 Ft
- OKN: 1 300 000 Ft
- Programok a könyvtárban: 4 000 000 Ft
- Öko-estek: 400 000 Ft
- Öko-olvasótábor: 400 000 Ft

3. Szervezet

- a. kompetenciafejlesztés (a kulturális szakemberek továbbképzéséről szóló 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet alapján)

A továbbképzések a könyvtár valamennyi osztályát érintették, a könyvtár vezetése kulcsfontosságú területnek tartja a humán-erőforrás képzést.

Külső képzések:

- Könyvtári szakember: 1 fő
- Könyvtári szakember: 1 fő
- Jelnyelv: 1 fő
- Digitális kommunikáció a könyvtári partnerkapcsolatokban: 2 fő
- Digitális térségfejlesztési referens: 1 fő
- Az internet archiválása, mint közgyűjteményi feladat: 1 fő
- Coaching szemlélettel a könyvtárban: 8 fő
- Excell tanfolyam: 3 fő
- Kintlévőségek kezelése a polgári jog eszközeivel: 1 fő
- Az online tanulás folyamata: 2 fő
- Prezentációs technikák: 2 fő
- Innovatív számítástechnika, felhőalapú tanulás: 2 fő
- Hatékony önmenedzsment: 12 fő
- Élménykönyvtár: 1 fő

Belső képzések:

- Excell tanfolyam: 6 fő
- A JAMK működésének alapidokumentumai, a minőségirányítás lépései: 36 fő

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

A megújult könyvtárunkban két szinten mintegy kétszeresére (3600m), nőttek a szolgáltató tereink, raktári kapacitásunk bővült, a több közösségi tér megléte lehetővé teszi, hogy minél több rétegnek, szélesebb körű szolgáltatásokkal tudjunk kínálni. A hagyományos tereken túl, helyismereti és kutatói, tanulóinak elkülönített helyiséggel, kiállítótérrel, oktatóteremmel, irodalmi kávézóval, nagyelőadó teremmel, ifjúsági sarokkal, fonotékával bővültünk. A zöld olvasótermünket, valamint panoráma teraszainkat szezonálisan vehették igénybe olvasóink.

5 fiókkönyvtárunkból kettőben (Bánhida, Felsőgalla) megújítottuk a belső tereket, a Népház úti Fiókkönyvtár tereit olvasóbaráttá rendeztük, a Kertvárosi Fiókkönyvtár felújítása folyamatban van.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

A központi könyvtár infrastruktúrája teljesen megújult: Új olvasói számítógépek, elektromos hirdető és katalógusoszlopok, könyvbox, könyvvisszavevő automata, két önköncsölő automata várja az olvasókat. A digitális laborban többféle szkennelő berendezés, 3D nyomtató került. A Fonotéka eszközparkja is megújult. Bútoraink teljesen újak.

5. Gyűjteményinformációk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

Könyvtárunk átadása előtti olvasótereink szakszerű elrendezését korábbi tapasztalataink, olvasói igények, munkatársaink javaslata alapján valósítottuk meg. A szépirodalmi szinten, kínálatunk közel felét tudtuk elhelyezni. Ide került még kiemelve az ökológiai, idegennyelvű, nemzetiségi, audio-vizuális különgyűjteményünk és az ifjúsági sarok speciális kínálata. Az itt található hírlapolvasó térben a periodikák közül választhattak olvasóink. Az emeleti

térben pedig a helyismereti gyűjteményünk csaknem teljes kínálata mellett a szakkönyveink negyven százalékát tudtuk közvetlenül kínálni. Muzeális gyűjteményünk is méltó helyet kapott.

Gyűjteményfejlesztésnél a hagyományos beszerzési források mellett, pályázatok, kiadók általi kínálatok, valamint ajándékozás által kapott könyvekből is tudtuk bővíteni.

Az előző évhez képest 2021-ben nagyobb összegben, és kb. 1.100 db-bal több dokumentumot rendeltünk. Különösen a könyv- és CD-rendelésünk emelkedett.

Az év során állományba vett dokumentumok száma jelentősen, 1.251 db-bal nőtt a 2020-as adathoz viszonyítva.

A 2021. évre a József Attila Megyei Könyvtár központi könyvtárának 318 féle a fiókoknak összesen 168 féle időszak kiadványt fizettünk elő.

Apasztás

Az állományapasztás 2020-as évihez képest lényegesen kisebb volt 2021-ben. A 2020-as évben a könyvtár költözésével és a könyvek RFID-tag-ekkel való ellátásával párhuzamosan erős állományapasztást végeztünk. Így a 2021-es évben már nem volt szükség a jelentősebb törlésre.

A gyermekkönyvtárban külön kiemeltük a Szülőknek szánt nevelési tanácsadói irodalmat Szülők polca címen.

b. gyűjteményfeltárás

Katalógusépítés

A 2021-es gyűjteményt feltáró elektronikus katalógusépítés mennyiségi adatait tekintve nem sokkal tér el a 2020-as évitől. (2020-ban a formai feltárás bevitt és módosított rekordjainak száma: 23.242. 2021-ben ugyanez a szám: 23.563.)

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár a Textlib integrált könyvtári rendszerben dolgozza fel, és teszi visszakereshetővé dokumentum-állományát. A feltárás mélységét a szaktájékoztatók és a helyismereti könyvtárosok határozzák meg.

A gyűjtemény elektronikus feldolgozottsága továbbra is 99 %-os, mert a bakelit-állományunk hosszú ideje tervezett katalógusunkba emelését ugyan megkezdjük a 2020-as esztendő végén, de kollégánk tartós hiányzása miatt egyelőre ezt a tevékenységet nem tudtuk folytatni.

A helyismereti, ökológiai, nemzetiségi katalógusépítése az év folyamán is folyamatosan történt. Sajtófigyelések, a napi szintű repertorizálás nem csak könyvtári célú, de olvasóbarát felhasználásra is történik.

c. állományvédelem

A 2021-es évben befejeződött a központi könyvtár könyvállományának RFID-tagokkal való ellátása. A megújult intézményünk állományvédelmi kapukkal lett ellátva. Az állományunk csaknem hatvan százalékát, a kölcsönözhető dokumentumaink jelentős részét állományvédelmi matricákkal (RFID) láttuk el. NKA forrás segítségével 3 muzeális dokumentumot sikerült restauráltatnunk.

d. digitalizálás

A megújult digitális műhelyünkben a kollégáink javaslatára a helyismereti védett állományunkból, számos dokumentumot digitalizáltunk, melyekre a majd érkező új szerverünk üzembe helyezését követően nyilvános hozzáférést biztosítunk. Aprónyomtatványaink digitalizálását is elkezdtük és kiállítást is rendeztünk a digitalizált anyagainkból.

6. Szolgáltatások (változások, trendek) (legfeljebb 5000 karakter)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

- A könyvtár teljes nyitására heti 5 napon 13.00 és 18.00 között, a könyvtár nyitása után pedig heti egy napon 13.00 és 18.00 között a védettségi igazolvánnyal nem rendelkező olvasóink számára üzemeltettük a fapados könyvtári szolgáltatást.
- Középiszolás, fiatal felnőtt korosztály: Ifjúsági sarok, ifjúsági referens segíti a könyvtári átvezetést a felnőttek világába és ez jó kezdeményezésnek bizonyult. Az Iskolai Közösségi Szolgálatot kihasználva célirányos könyvtárhasználatra ösztönözzük fiataljainkat.

- Nyugdíjas korosztály: NetNagyi Klub
- Hátrányos helyzetűek: Kék Kereszt anonim alkoholisták klubja, együttműködés a tatabányai Kék Madár Szülőklubbal (autisták)
- Gyermek: Ringató foglalkozások, könyvtárhasználati foglalkozások, Szülők iskolája Klub, Szülők polca
- Egyéb: helyismereti kutatószoba, társasjáték – kínálat,

b. helyben elérhető szolgáltatások

- beiratkozás, hírlapolvasás, helybenolvasás lehetősége, a médiatár helyben használata, könyvtári tájékoztatás, adatbázisok használata (ingyenes és térítéses) irodalomkutatás, előjegyzés, könyvtárközi és fiókközi kölcsönzés, szakbibliográfiák készítése, társasjátékok használata az Ifjúsági sarokban, E-ügyintézés, éves féléves beiratkozási ajándékutalvány váltása, reprográfiai szolgáltatások: fénymásolás, szkennelés, spirálkötés, digitális szolgáltatások: 3 D-s nyomtatás, videóról DVDre írás, plakátkészítés, tanulószoba, helyismereti kutató szoba biztosítása, teremléti lehetőségek, könyvtáron kívül szervezett rendezvények megtartása, kisközösségek folyamatos találkozási lehetőségeire adunk helye, ingyenes ruhatár és ivóvízszolgáltatás, szelektív hulladékgyűjtés, születésnapi zsúr

c. távolról elérhető szolgáltatások

A távolból elérhető szolgáltatásokról, a honlapunkról, tájékoztató füzetünkben, valamint az olvasói számítógépeinkre telepített elérhetőségekkel tájékozódhattak olvasóink. Többek között a Mokka, Nava, Hungarica, könyvtári adatbázisokat helyben ingyen is elérhetik és használhatják érdeklődőink.

Olvasóink távolról hosszabbíthatják meg kölcsönzött dokumentumaikat és előjegyzést is felvehetnek.

E-könyvtárunk szolgáltatásai jelenleg szünetelnek.

Moodle felületeinken 4 online tananyag érhető el.

Hírleveleink:

Öko-hírlevél	9
Rendezvényhírlevél	13
Gyerekkönyvtári hírlevél	2
Kemlib hírlevél	3
Egyéb hírlevél (ünnepi nyitva tartás, stb.)	2
Hírlevél összesen:	29

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

- Kisközösségek: A Bárdos Kórus, El-Gondolkodók Klubja helyi értelmiségi klub, Rotary Klub, Társasjáték (JAJ), Makettezők klubja, Olvasólámpa Klub, Gyermekszínházi kör, Irodalomterápiás kör, Új Forrás folyóirat közössége, FilmKlub, Silva Klub, NetNagy Klub, Kék Kereszt Önszolgálat csoport, Szülők Klubja,
- Nagyrendezvények: Internet Fiesta az online térben, Ünnepi Könyvhét, Gyermekkönyvhét,
- Újdonságok: Kávézson kedvenceivel beszélgetés-sorozat, borozgatós beszélgetések beszélgetés-sorozat,
- Kiállítások: Rockélet a megyében plakátkiállítás, Nagy Judit tűzzománc kiállítása, Tatabánya rockváros fotókiállítása
- Újdonságok: Vakrandizz a könyvvel, Autós mozi gyerekeknek, tartásjavító torna
- Táborok: helyismereti médiatábor, Másképp mindenki más, szemléletformáló tábor
- Koncertek: Makám, Seamróg, Klasszik Lasszó, Bárdos kórus, Szabó Balázs és Grecsó Krisztián zenés irodalmi műsora,
- Konferenciák: Irodalomtörténeti konferencia, könyvtáratomatizálás konferencia, ODR konferencia, Népmese konferencia
- Gyermekkönyvtár: 55 könyvtári foglalkozás, A jövő könyvtára rajzpályázat, 2 kiállítás, 6 író-olvasó találkozó, 11 Szünidei szözmötölő, 11 Játsszodás csütörtök, 4 baba-mama program, 2 Mesesarok, 14 adventi családi meseprogram
- Egyéb: Öko-esték, helyismereti előadások, Cool-túra középiskolásoknak, adventi koszorú készítés, adventi vásár, könyvvásár

e. online felületek (honlap, közösségi média)

lásd 12.b pont

f. területi ellátás (bővebben kifejtve a 11. pontban)

Az egykori Tatabányai Városi Könyvtár és a József Attila Megyei Könyvtár összevonása óta működik könyvtáraink között a fiókközi kölcsönzés, amely egy különálló, díjköteles szolgáltatás. A fiókközi kölcsönzés alkalmával az olvasó átkérheti egyik könyvtárunkból a másikba a kívánt címet. A kérések száma 2020-ban 437 volt, 2021-ben ez a szám 350 volt. A csökkenés oka a pandémia és a központi könyvtár költözése miatti kényszerű zárvatartásokban keresendő. Az extrém körülmények miatt olvasóink számára a 2021-es év során több alkalommal tettük ezt a szolgáltatásunkat ingyenessé.

7. Minőségirányítás

Könyvtárunk elköteleződött a minőségirányítás mellett, ennek érdekében 2021-ben elkezdtük tevékenységeinket ebből a szempontból (is) monitorozni. Megalakult a Minőségügyi Tanács, teendőinket számba vettük.

a. használói elégedettségmérés

Használói elégedettségmérést 2021-ben nem végeztünk, ennek oka az volt, hogy az új könyvtár adta lehetőségek miatt inkább az igényekre koncentráltunk. Az alábbi témakörökben végeztünk igényfelmérést, és szolgáltatásainkat, programjainkat ezeket figyelembe véve alakítottuk:

- Használói igényfelmérés (általános) - feldolgozva
- Használói igényfelmérés (középiskolások) - feldolgozva
- E-book kölcsönzés - feldolgozva
- Filmklub tematika - feldolgozva

- Országos terjesztésű kérdőívet készítettünk az alábbi témakörben: Hogyan változtatta meg a könyvtárhasználati szokásokat a koronavírus járvány – feldolgozás alatt
- Aktívan részt vettünk továbbá a Tatabányai Helyi Közösség által indított: Milyen legyen a kultúra Tatabányán című kérdőív összeállításában. – feldolgozva

b. önértékelés

Önértékelésünk folyamatos, de „tudományos” lábakon még nem áll. Az értékelést magunkon kezdtük: 2021 év végén az összes dolgozó 360 fokos értékelésen vett részt.

2021 során dolgozói elégedettségi felmérést is készítettünk, ennek eredményeiről a kollégákat tájékoztattuk.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

A könyvtárunk 2020-as évkönyvének tartalma:

- Feketsné Kisvarga Anita: A József Attila Megyei és Városi Könyvtár gyűjteményszervezési gyakorlata és dokumentumállománya
- Nász János: Fenntarthatóság és ökológiai szemlélet. Öko-esték a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban 2018–2019
- Fábíán Ildikó: Hetedik éve „dübörög” a KSZR
- Márku Mónika: Digitalizálás a tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtárban a KDS-K pályázat keretében
- Szilassi Andrea: Időskorúak az infokommunikációs sztrádán. SeniorNet klubok a világban
- Suller Ildikó Tünde: „Új időknek új dalaival...” ”Mit csináljunk, ami még nem volt? Mit vigyünk át? Hogyan fogjunk hozzá?
- Márku Mónika: A József Attila Megyei és Városi Könyvtár trianon bibliográfiája
- Márku Mónika: Trianon 100. évfordulójára megjelent megyei cikkek bibliográfiája
- Dr. Horváth Géza: Tatabánya történeti kronológiája
- Dr. Horváth Géza: Komárom-Esztergom megye könyvtárainak kiadványai
- Márku Mónika: Sajtóbibliográfia

4 alkalommal jelentek meg a KEMLIB számai.

A városunk 75. éves fennállásának évfordulójára készül: *Tatabánya történeti kronológiája 1947-2021.* című hézagpótló forráskiadvány jelenleg is szerkesztés alatt van.

Előadások:

- Zsófia Mikolasek: *Storitve zelene knjižnice v eko knjižnici Tatabánya,* Ljubljana, 2021. 05.20.
- Mikolasek Zsófia: *A megújult Zöldkönyvtár.* Székelyudvarhely, *A jövő könyvtára konferenciája,* 2021. 08.31.
- Mikolasek Zsófia: *Belecsöppen a sűrűjébe, majd kimászni belőle szárazon.* Gödöllő: *Könyvtárak a felhőben,* 2021. 09.15.
- Mikolasek Zsófia: *Drámapedagógia és népmese.* Tatabánya: *Trendi-e a népmese,* 2021.09.30.
- Mikolasek Zsófia: *A megújult Zöldkönyvtár.* Békásmegyér: *zöld könyvtári workshop,* 2021. 12. 13.

9. Partnerségi együttműködések

- a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

A szakmai szervezetekkel, a megyei hatókörű városi könyvtárakkal, és a regionális könyvtárral együttműködünk.

Legfontosabb szakmai együttműködő partnereink:

- MKE
- IKSZ
- Könyvtári Intézet
- Komárom-Esztergom megye könyvtárai
- Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat
- Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér
- Iskolai Közösségi Szolgálat: 15 partner
- K-E Megyei Klímavédelmi Platform
- Agora Kulturális Kerekasztal:

- Kistelepülési Könyvtárak Szolgáltató rendszerének önkormányzatai: 60
- Városi kulturális intézmények
- Zöld szervezetek
- Határon túli testvérkönyvtárak (Nyitra, Érsekújvár, Székelyudvarhely)

2021-ben együttműködési megállapodást írtunk alá az alábbi szervezetekkel:

- Vidámságok Háza Óvoda-Bölcsöde
- Tatabányai Városi Diák és Ifjúsági Önkormányzat
- Soproni Széchenyi István Gimnázium
- KEM Tehetségondozó és Léleksegítő Alapítvány
- KEM Rendőr-főkapitányság
- Szent Margit Gimnázium és Általános Iskola
- Full-2000 Kereskedelmi és Szolgáltató KFT.
- Vakok és Gyengénlátók KEM-i Egyesülete
- Győri Tánc- és Képzőművészeti Általános Iskola, Szakgimnázium, Technikum és Kollégium
- Launai Miklós Református Általános Iskola, AMI és Művészeti Szakgimnázium
- Petőfi Irodalmi Múzeum
- Balassi Bálint Megyei Könyvtár
- Budapesti Gazdasági Egyetem
- Rotary Club Tatabánya
- Bárdos Kórus
- Felcsúti Letenyey Lajos Gimnázium, Szakgimnázium és Szakközépiskola
- Országos Széchényi Könyvtár

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. a könyvtár megjelenése médiumokban

A könyvtár 2021. évi megjelenése a médiában az alábbiak szerint alakult az előző évhez képest:

Media	2020-es érték	2021-es adatok
TV	21	15
Rádió	138	110
Nyomtatott sajtó	52	88
Kemlib	26	48
Online	112	90
Összesen	349	351

A 2020-as adatokhoz képest az online megjelenések összességében hasonlóan alakultak. A könyvtár jobban képviseltette magát a nyomtatott médiában, és kevésbé jelent meg az tévé, rádió és online felületeken. Ez egyrészt köszönhető a mögöttünk álló évnek, ami egyfelől a bezárásokat tekintve negatívan érintette a megjelenéseket, másfelől a májusi nyitással kapcsolatosan több médiamegjelenést kaptunk.

A rádiós megjelenések csökkenése magyarázható a karanténidőszak alatti kevesebb médiaaktivitással, illetve médiafigyelemmel. Emellett negatívan érintette médiamegjelenéseinket a TKTV megszűnése és a tatabányai helyi tévé átalakulása miatt kialakult helyzet is.

Saját médiafelületünkön való megjelenések:

Könyvajánlók	Gyermek esemény	Események	Kultúrhőmérő	JAMK podcast, videó	Összesen
48	30	152	20	21	271

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Önmagában az épület valamint az intézményünk maga is városunk meghatározó ikonikus kulturális-művelődési együttese. Tudástárunk megnyitása országos érdeklődésre tett szert, hiszen ilyen jellegű intézményt évtizedek óta nem adták át hazánkban. A helyi-vonzáskörzeti lakosságot könyvtárbemutatókkal, rendezvénydömpinggel, szolgáltatásaink ajánlásával illetve országos szakmai szintű intézményeket ösztönöztük látogatásra, tapasztalatcserére.

11.A megyei hatókörű városi könyvtár a megye területén működő települési könyvtárakat érintő állami feladatairól szóló összefoglaló

a. a megyei kötelesepéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokról,

A 60/1998. (III. 27.) Korm. rendelet „A sajtótermékek kötelesepéldányainak szolgáltatásáról és hasznosításáról” alapján a megyei könyvtár részesül a megye nyomdáiban készült dokumentumok egy-egy példányából. 2021-ben 24 helyről 78 alkalommal érkezett hozzánk kötelesepéldány. Összesen 213 db dokumentumot kaptunk (54 db könyvet és 159 db időszak kiadványt), melyekből 79 db könyvet vettünk állományba.

b. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos feladatokról,

2021-ben véglegesítettük a 2020-ban kifejlesztett Textlib e-tananyagot, mely a dokumentum-feldolgozástól az állományellenőrzésig teljes körű tájékoztatást nyújt a könyvtárosok számára az egyes feladatok elvégzéséhez. Ennek bemutatására egy Textlib workshop keretében került sor.

A József Attila Megyei és Városi Könyvtár koordinálja a megye köz- és szakkönyvtárainak éves statisztikai adatszolgáltatását, valamint központi szerepet játszik a beszámolók és a munkatervek összegyűjtésében, továbbításában az illetékesek felé.

A megyei könyvtár 2021-ben is tájékoztatást küldött a megye könyvtárainak a jogszabályi változásokról, a pályázati és a képzési lehetőségekről. Bevonta az intézményeket az Országos Könyvtári Napok rendezvénysorozatának megvalósításába, konferenciákon és szakmai napokon pedig mindig számítunk a megye könyvtáraiban dolgozó kollégák megjelenésére.

Szakmai konferenciákat szerveztünk az alábbi témakörökben:

- Könyvtáráutomatizálás konferencia
  - ODR konferencia
  - Trendi-e a népmese – szakmai konferencia
  - Megyei helyismereti workshop
  - TextLib workshop
- c. a települési könyvtárak tevékenységét segítő 2021-ben nyújtott szolgáltatásokról,

A Megyei Ellátási és Módszertani Osztály jelenleg 60 kistélepülési könyvtár ellátását szervezi Komárom-Esztergom megyében (KSZR), 4 fő könyvtáros közreműködésével.

Működésünk 4 fő területre terjed ki:

1. **Dokumentum-beszerezés:** a kistélepülési könyvtárosok igénye szerint 2021-ben 8 alkalommal rendeltünk dokumentumokat (könyv, AV dokumentum) és előfizettünk 120 féle folyóiratot (380 példányban).

2. **Tárgyi és dologi eszközök beszerzése:** 2021-ben több településen is lecseréltük az elhasználódott könyvtárosi számítógépeket és multifunkcionális nyomtatókat, valamint pótoltuk a hiányzó eszközöket és beszereztünk még néhány kiegészítő bútort, egyéb dekorációt is.

3. **Információellátás:** Az információáramlást megkönnyíti a honlapunk (<http://kemszr.hu/>) és a Facebook-on létrehozott zárt csoportunk, valamint folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a kollégákkal e-mailen és telefonon is. Összegyűjtöttük a kistélepülési könyvtárakról a sajtóban megjelent cikkeket, valamint közzétettük a kollégák írásait szakmai folyóiratunkban (KemLib) is.

4. **Rendezvényszervezés:** 2021-ben az 60 településen 246 programot bonyolítottunk le a kistélepülési könyvtárosok aktív részvételével. A résztvevők száma összesen 7.471 fő volt. KönyvtárMozi szolgáltatásunk keretén belül 26 filmvetítésre került sor.

Kiemelt projektjeink:

- Olvasótábor Pilismaróton 23 gyermek részvételével – fő tematikánk a Környezetvédelem volt.

- „Az év kistelepülési könyvtára 2021” díj kiosztása 3 kategóriában (lakosságszám alapján): Vérteskethely, Tárkány és Pilismarót részére; „Az év kistelepülési könyvtárosa” vándordíj odaítélése *Hidaisné Nánási Nikolettnek*, az annavölgyi könyvtár vezetőjének.
- A minden évben megjelenő „KSZR-naptár” elkészítése 2022-re.
- Csatka könyvtári állományának selejtezése.

d. az iskolán kívüli könyvtári továbbképzést és szakképzés végzéséről,

2021. január 25. Mikolasek Zsófia: A JAMK működésének alapidokumentumai – online belső képzés

2021. február 22. Fábián Ildikó: Az Excel program rejtelvei – jelenléti belső képzés

2021. november 22-én 13 fő részt vételével tartottunk Textlib workshopot, melyen a beiratkozás, az olvasókra és a dokumentumokra vonatkozó adatok lekeresése, az ajándékkönyvek állományba vétele és a retrospektív állomány rekordjainak módosítása, valamint az ODR működése szerepelt a témakörök között. A jelenlévőknek bemutattuk a 2020-ban létrejött E-tananyagtárunkat (JAMK Elektronikus Tananyagtár) és ezen belül kiemelten foglalkoztunk a Textlib elektronikus tananyaggal.

e. a települési könyvtárak fejlesztésének koordinációjáról, az ennek keretében megtett javaslatokról

Könyvtárfelújítás Csatkán – a dohos, penészes könyvtárhelyiségből az állomány átköltöztetése egy új épületbe, valamint bútorok, informatikai eszközök beszerzése.

Javaslatot tettünk a régiós központnak a látatlan könyvtár belső tereinek felújítására. Segítséget és szakmai tapasztalatainkat nyújtottuk át a tatai könyvtár fejlesztéséhez, tervezéséhez.

f. a helyismereti dokumentumok elektronikus hozzáférhetővé tételével kapcsolatos elvégzett feladatokról,

Helyismereti dokumentumainkból közel 30 000 tételt digitalizáltunk. Folyamatban van ezek online elérhetővé tétele az e-könyvtárunkba, egyelőre szerver hiány miatt ezt nem tudjuk feltölteni.

12.A koronavírus-járvány okozta változásokról

- a. a pandémia hatására kialakított új szolgáltatások milyen mértékben befolyásolták a szolgáltatási környezetet és ezek milyen módon voltak fenntarthatóak a 2021-es évben?

A pandémia ideje alatt is biztosítottuk (amikor lehetett) a dokumentumhoz való hozzáférés lehetőségét olvasóinknak. A központi épület és három fiókkönyvtár is e-mailben és személyesen várta a kéréseket, melyeket másnapi átadással tudtunk szolgáltatni. Ezt a szolgáltatást Fapados szolgáltatásnak neveztük el. Rendkívül jól működött, a nyitás után is fenntartottuk azoknak az olvasóinknak, akik nem rendelkeztek védettségi kártyával. Ez a munka azonban nagy terhet rótt a kollégákra. Eleinte a költözéssel járó tennivalók mellett, majd a „rendes” nyitvatartási időn túl teljesítették feladataikat.

Sok tartalom került fel online felületeinkre, melyeket az olvasók kedveltek:

- Podcastek: Felolvasások: 60 alkalom, Retro lapszemle: 49 alkalom, Könyvtárosok mesélnek: 63 alkalom, Zöldsarok: 16 alkalom, Kultúrhőmérő: 37 alkalom, Egyéb: Góhóságok, Húsvéti, pünkösdki különkiadás, Internet Fiesta: 10 alkalom
- Lila kanapé (youtube): irodalmi beszélgetések (8 alkalom)
- Rendhagyó irodalomórák (youtube) 9 alkalom
- Saját filmek (youtube): Zöldfilmek, Papírszínházi mesék, 12 pont – március 15., Barkácsolós kisfilmek, 13 okom volt, Bemutakozó gyermekkönyvtári videó
- Egyéb aktivitások: vetélkedők totók, rejtvények

Tanulságok:

- Egy-egy podcastünket 50-60 ember hallgatta meg
- A lila kanapé és a rendhagyó irodalomórák 100-120 körüli nézőszámmal mentek le
- Telítődött az online tér
- Élő találkozók felvétel készítése szükséges
- A helyismereti tartalmak voltak a legnépszerűbbek
- Hatalmas munka – nyitva tartás mellett új formában kell megjelenni

- b. hogyan befolyásolta a világjárvány az intézmény meglévő stratégiáját, illetve a középtávú stratégiai tervezést?

2022-ben intézményünkben új stratégia megalkotása szükséges. Ehhez leszűrtük a tapasztalatokat, és igényfelmérést készítettünk, hogy annak alapján tudjuk megalkotni szolgáltatásaink és az elkövetkező 5 év koncepcióját.

Mikolasek Zsófia

Mikolasek Zsófia

